

روان‌شناسی بالینی

علم، عمل و فرهنگ

جلد دوم

فهرست جلد اول

دو رویکرد به درمان شناختی ۴۷۶	بخش سوم: روان درمانی ۳۳۹
باورها به عنوان فرضیهها ۴۸۴	فصل ۱۱: مسائل عمومی در روان درمانی ۳۴۰
مضامین معاصر درمان شناختی ۴۸۵	آیا روان درمانی مؤثر است؟ ۳۴۱
تا چه میزان مؤثر است؟ ۴۹۶	کارآمدی در برابر اثربخشی در روان درمانی ۳۴۴
فصل ۱۲: درمان گروهی و خانواده‌درمانی ۵۰۲	چه نوع روان درمانی بهتر است؟ ۳۵۱
گروه‌درمانی ۵۰۳	روانشناسان بالینی چه نوع روان درمانی را انجام میدهند؟ ۳۶۱
خانواده‌درمانی ۵۱۴	دنبیس: یک مراجع خیالی که از منظرهای متعدد باید در نظر گرفت ۳۶۹
خانواده‌درمانی: مفاهیم اساسی ۵۲۳	
بخش چهارم: موارد خاص ۵۳۷	فصل ۱۲: روان شناسی روان‌پویشی ۳۷۴
بخش چهارم ۵۳۷	مفهوم روان درمانی روان‌پویشی ۳۷۵
موارد خاص ۵۳۷	اهداف روان درمانی روان‌پویشی ۳۷۶
فصل ۱۷: روان‌شناسی بالینی کودک و نوجوان ۵۳۸	مراحل روانی جنسی: مضامین بالینی ۳۹۱
مشکلات روانی در دوران کودکی ۵۳۹	الگوهای معاصرتر روان درمانی روان‌پویشی ۳۹۴
ازربایی کودکان و نوجوانان ۵۴۳	تا چه میزان مؤثر است؟ ۳۹۸
رواندرمانی کودکان و نوجوانان ۵۵۷	فصل ۱۳: روان‌شناسی انسان‌گرا ۴۰۷
فصل ۱۸: روان‌شناسی سلامت ۵۷۴	مفاهیم انسان‌گرایی: مضامین بالینی ۴۰۸
تعاریف: روان‌شناسی سلامت در مقابل طب رفتاری ۵۷۵	هدف روان درمانی انسان‌گرا ۴۰۹
استرس ۵۷۶	مؤلفه‌های روان درمانی انسان‌گرا ۴۱۲
استرس و بیماری جسمانی ۵۷۷	انعکاس: پاسخ مهم درمانگر ۴۱۸
استرس و مقابله ۵۷۸	جایگزین‌هایی برای انسان‌گرایی ۴۲۱
حمایت اجتماعی ۵۸۲	مداخله‌های مثبت و مشاوره بر مبنای قدرت ۴۲۴
مضامین بالینی ۵۸۴	تا چه میزان مؤثر است؟ ۴۲۸
پیروی از برنامه‌های پزشکی ۵۹۴	فصل ۱۴: رفتار درمانی ۴۳۵
رونده در روان‌شناسی سلامت: مرکز پزشکی بیمار محور ۵۹۷	بنیان‌های رفتار درمانی ۴۳۶
عوامل فرهنگی در روان‌شناسی سلامت ۵۹۸	هدف رفتار درمانی ۴۳۸
فصل ۱۹: روان‌شناسی قانونی و جنایی ۶۰۴	دو نوع شرطی سازی ۴۴۲
تعريف و تاریخچه ۶۰۴	تکنیک‌های مبتنی بر شرطی سازی کلاسیک ۴۴۴
فعالیتهای قانونی روانشناسان بالینی ۶۰۷	تکنیک‌های مبتنی بر شرطی سازی عامل ۴۵۰
واژه‌نامه ۶۳۵	جایگزین‌های رفتار درمانی ۴۵۹
منابع ۶۶۶	تا چه اندازه مؤثر است؟ ۴۶۴
نمایه ۶۶۷	فصل ۱۵: رواندرمانی شناختی و درمان‌های مبتنی بر ذهن‌آگاهی ۴۶۹
	هدف درمان شناختی ۴۷۱

فهرست جلد دوم

<p>بخش سوم: روان درمانی.......... فصل ۱۱: مسائل عمومی در روان درمانی آیا روان درمانی مؤثر است؟..... کارآمدی در برابر اثربخشی در روان درمانی چه نوع روان درمانی بهتر است؟..... روانشناسان بالینی چه نوع روان درمانی را انتخاب می‌دهند؟ دنیس: یک مراجع خیالی که از منظرهای ... فصل ۱۲: روان درمانی روان پویشی.......... مفهوم روان درمانی روان پویشی..... اهداف روان درمانی روان پویشی..... مرافق روانی جنسی: مضامین بالینی..... الگوهای معاصرتر روان درمانی روان پویشی..... تا چه میزان مؤثر است؟..... فصل ۱۳: روان شناسی انسان گرا.......... مفاهیم انسان گرایی: مضامین بالینی..... هدف روان درمانی انسان گرا..... مؤلفه‌های روان درمانی انسان گرا..... انعکاس: پاسخ مهم درمانگر جایگزین‌هایی برای انسان گرایی مداخله‌هایی مثبت و مشاوره بر مبنای قدرت تا چه میزان مؤثر است؟..... فصل ۱۴: رفتار درمانی.......... بنیان‌های رفتار درمانی هدف رفتار درمانی دو نوع شرطی‌سازی تکنیک‌های مبتنی بر شرطی‌سازی کلاسیک تکنیک‌های مبتنی بر شرطی‌سازی عامل جایگزین‌های رفتار درمانی تا چه اندازه مؤثر است؟..... فصل ۱۵: روان درمانی شناختی و درمان‌های مبتنی بر ذهن آگاهی.......... ۴۶۹.....</p>	<p>۴۷۱..... ۴۷۶..... ۴۸۴..... ۴۸۵..... ۴۹۶..... فصل ۱۶: درمان گروهی و خانواده‌درمانی.......... ۵۰۲..... ۵۰۳..... ۵۱۴..... ۵۲۳..... بخش چهارم: موارد خاص.......... فصل ۱۷: روان شناسی بالینی کودک و نوجوان...... ۵۳۸..... مشکلات روانی در دوران کودکی ارزیابی کودکان و نوجوانان روان درمانی کودکان و نوجوانان فصل ۱۸: روان شناسی سلامت.......... ۵۷۴..... تعاریف: روان شناسی سلامت در مقابل طب رفتاری ۵۷۵..... استرس ۵۷۶..... استرس و بیماری جسمانی ۵۷۷..... استرس و مقابله ۵۷۸..... حمایت اجتماعی ۵۸۲..... مضامین بالینی ۵۸۴..... پیروی از برنامه‌های پزشکی ۵۹۴..... روندی در روان شناسی سلامت ۵۹۷..... عوامل فرهنگی در روان شناسی سلامت فصل ۱۹: روان شناسی قانونی و جنایی.......... ۶۰۴..... تعریف و تاریخچه ۶۰۷..... فعالیتهای قانونی روان شناسان بالینی ۶۳۵..... واژه‌نامه ۶۶۶..... منابع ۶۶۷..... نمایه..... ۳۳۹..... ۳۴۰..... ۳۴۱..... ۳۴۴..... ۳۵۱..... ۳۶۱..... ۳۶۹..... فصل ۱۲: روان درمانی روان پویشی.......... ۳۷۴..... ۳۷۵..... ۳۷۶..... ۳۹۱..... ۳۹۴..... ۳۹۸..... ۴۰۷..... ۴۰۸..... ۴۰۹..... ۴۱۲..... ۴۱۸..... ۴۲۱..... ۴۲۴..... ۴۲۸..... ۴۳۵..... ۴۳۶..... ۴۳۸..... ۴۴۲..... ۴۴۴..... ۴۵۰..... ۴۵۹..... ۴۶۴..... ۴۶۹.....</p>
--	---

بخش سوم

روان‌درمانی

فصل ۱۱: مسائل عمومی در روان‌درمانی

فصل ۱۲: روان‌درمانی روان پویشی

فصل ۱۳: روان‌درمانی انسان‌گرا

فصل ۱۴: رفتاردرمانی

فصل ۱۵: روان‌درمانی شناختی و درمان‌های مبتنی بر ذهن‌آگاهی

فصل ۱۶: گروه درمانی و خانواده‌درمانی

مسائل عمومی در رواندرمانی

دیگر عوامل رایج	آیا رواندرمانی مؤثر است؟
تجددینظر رأی پزندۀ دودو؛ درمان‌های خاص برای اختلالات خاص	محققین باید از چه کسی، چه وقت و چگونه پرسش کنند؟
روانشناسان بالینی چه نوع روان‌درمانی را انجام می‌دهند؟	کارآمدی در برابر اثربخشی در روان‌درمانی
گذشته و حال و آینده	نتایج مطالعات کارآمدی
رویکردهای التقاطی و یکپارچه	اتصال شکاف میان پژوهش و عمل
دنیس: یک مراجع خیالی که از منظرهای متعدد باید در نظر گرفت.	نتایج مطالعات اثربخشی راههای جایگزین برای اندازه‌گیری نتایج روان‌درمانی چه نوع روان‌درمانی بهتر است؟
	«رأی پزندۀ دودو» و عوامل مشترک رابطه روان‌درمانی/اتحاد درمانی

اهداف یادگیری

- ۱۱-۱ الگوی سه‌جانبه در زمینه تحقیقات روان‌درمانی را توضیح دهید.
- ۱۱-۲ درباره تمایز تأثیر و بازده تحقیقات روان‌درمانی توضیح دهید.
- ۱۱-۳ خلاصه‌ای از یافته‌های مطالعات مربوط به بازده روان‌درمانی را بیان کنید.
- ۱۱-۴ خلاصه‌ای از یافته‌های مطالعات مربوط به تأثیر روان‌درمانی را بیان کنید.
- ۱۱-۵ موارد مشترک در نظریه‌های مربوط به موفقیت روان‌درمانی را شرح دهید.
- ۱۱-۶ انواع متدالو از روش‌های روان‌درمانی مورد استفاده روان‌شناسان بالینی را فهرست کنید.
- ۱۱-۷ در مورد تمایز میان رویکردهای التقاطی و یکپارچه به روان‌درمانی توضیح دهید.

در این فصل، شناسایی روان‌درمانی، یعنی متدالو ترین فعالیت تخصصی روان‌شناسان بالینی را آغاز خواهیم کرد (نورکراس و کارپیک، ۲۰۱۲). در فصل‌های بعدی به جزئیات رویکردهای خاص به

روان‌درمانی، از جمله تکنیک‌های روانکاوی/روانپویشی، انسان‌گرایی، رفتارگرایی و رویکرد شناختی خواهیم پرداخت؛ اما در این فصل، بر برخی مسائل «فراگیر» طبقات روان‌درمانی از جمله چگونگی کاربرد و اجرای آن‌ها توسط روان‌شناسان بالینی خواهیم پرداخت.

آیا روان‌درمانی مؤثر است؟

پرسش‌ها درباره نتایج روان‌درمانی در سراسر تاریخ روان‌شناسی بالینی مطرح بوده است و مطالعات به انواع مختلفی در بررسی این سؤالات انجام شده‌اند. در خلال سال‌های ۱۹۰۰، اکثر شواهد حمایت‌کننده از روان‌درمانی از نوع تمثیلی، گواه و مورد پژوهش بوده است و عموماً توصیفی ذهنی از هر یک از مراجعان که معمولاً توسط خود روان‌درمانگران نوشته می‌شد. نتایج تحت شرایط کنترل شده و مطالعات تجربی روان‌درمانی عموماً تا سال ۱۹۵۰ وجود نداشتند (وایس مارک و گیاکومو، ۱۹۹۸). هانس آیزنک (۱۹۵۲) مطالعه‌ای تاریخی را در اوایل این دوره منتشر کرد. در هر کجا که ضرورت داشته و با توجه به اقتضای موضوع این گونه اشاره شده است: پس از مرور برخی مطالعات تجربی از نتایج روان‌درمانی، آیزنک استنتاج می‌کند که اغلب مراجعان بدون درمان هم بهبود یافته‌اند و بنابراین، در کل، روان‌درمانی فایده‌اندکی داشته است. روش‌های علمی او مورد انتقاد قرار گرفت و مورد قبول واقع نشد اما اظهارات آیزنک مبنی بر اینکه روان‌درمانی کاربرد ندارد، موجب تقویت هزاران مطالعه تجربی جایگزین درباره نتایج روان‌درمانی بوده است (راس، ۲۰۱۱؛ وامپلاد، ۲۰۱۶).

بسیاری از این مطالعات تجربی بر روی نتیجه روان‌درمانی در سال‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ انجام شدند. تا اواخر دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰، متانالیز (فراتحلیل) هم به وجود آمد. یک متانالیز، از نظر آماری نتایج بسیاری از مطالعات مختلف (در برخی موارد این تعداد به صدها مورد هم می‌رسد) را ترکیب می‌کند تا بازنمایی عددی از اثرات روان‌درمانی را همانطور که در تعداد زیادی از محیط‌ها، درمانگران و مراجعان آزمایش شده است، ایجاد کند. همان‌گونه که در این فصل خواهیم دید، متانالیزها همواره نتایج مثبتی درباره کارکرد مؤثر روان‌درمانی نشان داده‌اند، بنابراین، استنتاج منفی آیزنک امروزه تنها یادگاری از گذشته (و نادرست) است؛ اما پیش از پرداختن به این نتایج، به برخی از مسائل روش‌شناختی در مطالعه‌ای ساده از نتیجه روان‌درمانی می‌پردازیم.

محققین باید از چه کسی، چه وقت و چگونه پرسش کنند؟

طراحی و اجرای یک مطالعه تجربی به منظور سنجش نتیجه روان‌درمانی، می‌تواند تکلیفی بسیار پیچیده برای محققین باشد. یکی از سؤالات اساسی که محققان باید برای آن پاسخی داشته باشند این واقعیت است که افراد مختلف در درمان می‌توانند درجات متفاوتی از موفقیت در نتیجه درمان‌شان را

نشان دهنده (هولمکویست، ۲۰۱۶). حال محققان نظر چه افرادی را باید جویا شوند؟ هانس استروب، محقق افسانه‌ای و پیشگام در روان‌درمانی، سه دسته را شناسایی کرد که در نحوه عملکرد درمانی نقش دارند و ممکن است نظرات متفاوتی در مورد اینکه چه چیزی یک نتیجه درمانی موفق را تشکیل می‌دهد، داشته باشند. او و همکارانش نظریه خود را تحت عنوان الگوی سه‌جانبه (سه‌جانبه به لحاظ ادبی به معنای «سه گروه» است؛ استریکر، ۱۹۹۶؛ استروب، ۱۹۹۷؛ استروب و هادلی، ۱۹۹۷؛ استروب، هادلی و اشوارتز گومز، ۱۹۹۷) نام‌گذاری کردند. یک دسته، مسلمًا مراجعین هستند. به‌رخالت مراجعین افرادی هستند که زندگی شان تحت تأثیر روان‌درمانی قرار دارد و بهبود زندگی در مسیرهای معنادار برای این افراد، تمرکز هدف روان‌درمانی است. نظر مراجعان درباره روان‌درمانی بسیار ارزشمند است اما این نظریات همچنین می‌توانند بسیار سوگیرانه هم باشند. برخی مراجعان می‌توانند از مشاهده نتایج، بسیار تحت تأثیر قرار گرفته باشند، علی‌الخصوص پس از هزینه کردن مقادیر بالای مالی و زمانی، بنابراین، در نتایج روان‌درمانی اغراق خواهند کرد. نظر مراجعان دیگر درباره روان‌درمانی می‌تواند تحت تأثیر منفی عوامل بسیاری قرار گرفته باشد که همین عوامل در مرحله آغازین، این مراجعان را به سمت روان‌درمانی آورده است - برای مثال، مراجعی افسرده که تمایل دارد واقع را به صورت غیرواقع‌بینانه و منفی تفسیر کند، می‌تواند تکری تحریف شده به درمان خود داشته باشد؛ بنابراین، یک محقق برای بازخورد احتمالاً انتخاب می‌کند تا به عنوان گروه دوم به سمت درمانگر برود. یک درمانگر، نوعاً نسبت به مراجع تجربه بیشتری در مشکلات سلامت روان دارد و به این دلیل انتظاراتش واقع‌بینانه‌تر خواهد بود. اگرچه دیدگاه درمانگران هم می‌تواند سوگیرانه باشند. درمانگران فقط شاهد بخشی از زندگی مراجع هستند و انعکاس این ارزش‌گذاری منفی را کمتر در مهارت‌های روان‌درمانی خود برآورده می‌کنند. گروه سوم از نظر استروب و همکارانش، جامعه است و می‌تواند هر فردی خارج از روند درمان که نظری درباره چگونگی روند درمان دارد را شامل شود. جامعه می‌تواند عموم افراد، سیستم قانونی، خانواده و دوستان مراجع، کارمندان مراجع و مخصوصاً در روزگار امروز، شرکت‌های بیمه یا مدیریت خدمات که هزینه درمان مراجعین را می‌پردازند را شامل شود. این دسته سوم، به دیدگاهی تمایل دارند که بر توانایی مراجع در عملکرد مورد انتظار و انجام وظایف خود به صورت پایدار، قابل پیش‌بینی و غیرمشکل‌ساز تأکید دارند. مسلمًا این پرسش که از چه کسی باید سؤال شود، در روند سنجش نتیجه روان‌درمانی بسیار مشکل است. خوشبختانه محققان نیاز ندارند تا یک گروه خاص را انتخاب کنند؛ آنها می‌توانند نظریات چند گروه را جویا شوند.

فارغ از گروهی که محققان درباره نتیجه روان‌درمانی از آنها پرسش می‌کنند، چه زمان باید این کار را انجام دهنده؟ احتمالاً پاسخی واضح به این پرسش، بالافاصله پس از اتمام دوره روان‌درمانی خواهد بود. در این زمان، انتظار مشاهده میزانی از بهبود در درجات عملکرد مراجع، منطقی به نظر می‌رسد؛ اما

این بهبودی تا چه زمان باید ماندگار باشند؟ منطقی به نظر می‌رسد اگر انتظار داشته باشیم فواید درمان در ۱ ماه، ۶ ماه، ۲ یا ۵ سال همچنان مشهود باشد؟ این انتظارات در مورد نتایج، پیش از اتمام درمان چگونه خواهد بود؟ مجدداً، محققان زیرک در طول مطالعات و حتی پس از آن پاسخ‌های چندگانه‌ای برای پرسش در مورد زمان دارند. این نکته مشهود است که پاسخ محققان به این پرسش در مورد زمان، بر نتایجی که می‌گیرند هم تأثیر دارد (لامبرت، ۲۰۱۱).

در نهایت، محققان گزینه‌های فراوانی در مورد چگونگی سنجش نتیجه روان‌درمانی خواهند داشت. اگر آنها تمايل داشته باشند تا نظرات یک گروه مشخص را جویا شوند، می‌توانند از پرسشنامه‌ها یا مصاحبه‌ها استفاده کنند. البته، محتوا و ساختار پرسشنامه‌ها و مصاحبه‌ها بر داده‌های به دست آمده تأثیر خواهد داشت. محققان می‌توانند انتخاب کنند تا برای مشخص نمودن نتیجه درمان از سنجش‌هایی که بیشتر رفتاری هستند استفاده کنند. به عنوان مثال، محققی را در نظر بگیرید که در پی مشخص نمودن نتیجه روان‌درمانی برای یک پسر بچه است که به دلیل اختلال کمبود توجه/بیشفعالی تحت درمان قرار گرفته است. به جای پرسش از پسر بچه، درمانگر، والدین یا معلم او، محقق می‌تواند پسر را در محیط مدرسه یا خانه مورد مشاهده قرار دهد تا مشخص کند که آیا رفتار او از زمان شروع درمان تغییر داشته است یا خیر؛ مانند پرسش‌های موجود درباره چه کسی و در چه زمان، تصمیم محققان برای چگونگی سنجش نتیجه روان‌درمانی، می‌توانند نتیجه این تحقیق را شکل دهد (هوروات، ۲۰۱۳؛ لامبرت، ۲۰۱۳؛ استایل، ۲۰۱۳؛ وامپلاد، ۲۰۱۳).

کادر ۱۱-۱

ملاحظات فرهنگی

انتظارات مختص به فرهنگ درباره روان‌درمانی

تصمیم‌ما درخصوص نتیجه روان‌درمانی، مخصوصاً از دید مراجع، لازم است با توجه به این واقعیت باشد که مراجعان از فرهنگ‌های مختلف معمولاً در طیفی گستردۀ از انتظارات از روند روان‌درمانی قرار می‌گیرند. یک درمانگر با صلاحیت فرهنگی، چنانچه پیش‌فرض مربوط به پیشینۀ فرهنگی مراجع را در نظر داشته باشد و به آن توجه کند، می‌تواند به نتیجه موققیت‌آمیزی دست یابد.

آن‌گونه که در آمریکای شمالی و جهان غرب به صورت سنتی انجام می‌شود، روان‌درمانی شامل گفت‌و‌گویی کلامی درباره مشکل یک فرد با تمرکز بر همین فرد و به دست آوردن فهم بهتری از او یا کنترل او خواهد بود. این رویه‌های اساسی در برخورد با روزش‌های فرهنگی معمول در برخی فرهنگ‌های غیرغربی که اعضای آنها معمولاً «مخفى کردن» را بر «افشا کردن» ترجیح می‌دهند، متفاوت خواهد بود (فونتس، ۲۰۰۸؛ تاکمانیان و براورز، ۱۹۹۸). افراد از فرهنگ‌های شرقی، معمولاً پرهیز از تفکرات منفی را به مواجهه ترجیح می‌دهند؛ بنابراین، روش برقراری ارتباط مراجعتین با روان-

شکل ۱۱-۱

افراد از پیشینه‌های فرهنگی مختلف، با انتظاراتی متفاوت درباره رفتارهای مراجع و درمانگر به روان‌درمانی می‌آیند.

درمانگران، به بیان ساده‌تر، میزان راحتی آنها در خودافشاری رفتارهای مشکل‌دار، افکار و احساساتشان، به‌طور مشخص به ارزش‌های فرهنگی آنان بستگی دارد.

تمایل مرجع به خودافشاری در برابر روان‌درمانگر، همچنین بر طبیعت فردگرایی یا جمع‌گرایی فرهنگ مراجع نیز بستگی دارد. فرهنگ‌های غربی، به روش فردگرایی با تأکیدی بر خوداتکایی و خودگردانی در زندگی تمایل دارند. فرهنگ‌های شرقی در مقابل، تمایل دارند تا جمع‌گرایی را تقویت کنند، آن‌گونه که نیاز به خانواده/گروه و روابطی که خانواده/جمع را به یکدیگر متهمد می‌کند، بر اهداف فردی اولویت پیدا می‌کنند؛ بنابراین، به میزانی که یک فرد از نژاد اروپایی می‌تواند در گفت‌و‌گو از مشکلات شخصی یا کاستی‌ها، کمی احساس ناراحتی داشته باشد؛ یک مراجع از نژاد آسیایی احساس خجالت بیشتری درباره مشکل یا کاستی مشابه خواهد داشت، به دلیل اینکه ادراک وی از مشکل بر اعضا خانواده‌اش هم انعکاس پیدا می‌کند (سو و سو، ۲۰۰۸، تاکمانیان و براورز، ۱۹۹۸).

تعلیم روان‌درمانگران با صلاحیت فرهنگی، اساسی است که می‌تواند به وسیله آن احترام به انتظارات مراجع از روان‌درمانی را مورد توجه قرار دهند. تاکمانیان و برائرز (۱۹۹۸) مانند بسیاری دیگر، پیشنهاد می‌کنند تا تعلیم روان‌درمانگری بیشتر بر رشد فردی روان‌درمانگر در جهت‌گیری او در برابر فرهنگ‌های مختلف تأکید داشته باشد.

این آموزش باید شامل چهار مرحله باشد: خودآگاهی (ارزش‌های فرهنگی خود)، گوش دادن به ارزش‌های فرهنگی مراجع، پذیرش ارزش‌های فرهنگی مراجع و آگاهی از ارزش‌های فرهنگی مراجع. شما به عنوان یک مراجع تا چه اندازه برایتان اهمیت خواهد داشت تا درمانگر انتظارات شما از روان‌درمانی در رابطه با پیشینه‌های فرهنگی شما را محترم بداند؟ مشخصاً، چه ارزش‌هایی بیشترین اهمیت را در این شناسایی خواهند داشت؟

کارآمدی در برابر اثربخشی در روان‌درمانی

مطالعات تجربی درباره نتیجه روان‌درمانی، عموماً در دو طبقه جای می‌گیرند: گسترهای که روان‌درمانی دریک مطالعه کنترل شده - یعنی «در آزمایشگاه» - کارکرد داشته است مربوط به کارآمدی خواهد بود. تازه‌ترین مطالعات در نتیجه روان‌درمانی مطالعات کارآمدی هستند. این مطالعات بیشترین اعتبار درونی یعنی، توانایی استنتاج رابطه علی- معلومی بین درمان و نتیجه را تحت حداکثر کنترل خواهند داشت. مطالعات درباره بازده، نوعاً شامل گروه‌های کاملاً شناسایی شده از بیمارانی هستند که معمولاً دارای معیارهای تشخیصی برای اختلال موردنظر (و نه هم‌زمانی دو اختلال؛ چهارچوب‌های درمان دارای

راهنمای میان درمانگران برای به حداقل رساندن تغییرپذیری؛ و ارزیابی تصادفی شرکت‌کنندگان برای گروه‌های کترول و درمان هستند (جاب شیلدز، کاستلا، جکسون و هانسون، ۲۰۱۶؛ ناتان و گورمن، ۲۰۰۲؛ اسپوکاس، ۲۰۰۸؛ تراکس و توماس، ۲۰۰۳).

در مقابل، میزان کارکرد روان‌درمانی بر مراجعان واقعی که توسط درمانگران در کلینیک‌ها، جلسات خصوصی، بیمارستان‌ها و مراکز مشاوره، یعنی «در دنیای واقعی» مورد درمان قرار گرفته‌اند، به اثربخشی اشاره دارند. مطالعات اثربخشی، تمایل دارند تا طیف گسترده‌تری از مراجعان، شامل افرادی که اختلالات پیچیده، اختلالات دارای همپوشانی یا مواردی که نشانگان برای هیچ اختلالی کفایت نمی‌کند را در مطالعات وارد کنند؛ فضای برای تغییرپذیری روش‌های درمانگران بیشتر از صرفاً یک راهنمای است؛ و می‌تواند شامل گروه کترول برای مقایسه با گروه درمان بوده و یا نباشد. مطالعات سودمندی، فاقد اعتبار درونی مطالعات درباره بازده هستند زیرا محققان تعداد کمتری از متغیرها را دست‌کاری و یا کترول می‌کنند. اگرچه، مطالعات اثربخشی نوعاً اعتبار بیرونی بالاتری نسبت به مطالعات کارامدی دارند به این دلیل که روش‌های مورداستفاده در این مطالعات بیشتر با نوع درمانی که عملاً در موقعیت کلینیک واقعی صورت می‌گیرد مطابقت خواهد داشت (جاب شیلدز، ۲۰۱۶؛ ناتان و گورمن، ۲۰۰۲؛ اسپوکاس، ۲۰۰۸؛ تراکس و توماس، ۲۰۰۳).

نتایج مطالعات کارآمدی

هزاران مطالعه کارآمدی از روان‌درمانی در دهه‌های اخیر فراهم شده‌اند. در واقع، مطالعات مروری و متانالیزهایی که به عنوان تلخیصی از مطالعات افرادی به وجود آمده‌اند، اکنون تا صدها مورد هم افزایش داشته‌اند. تأکید می‌کنیم که این تلاش‌های تحقیقاتی به استنتاج‌های تصدیق‌کننده‌ای متممی شده‌اند: روان‌درمانی کاربردی است (کمپل، نورکراس، واسکویز و کاسلو، ۲۰۱۳؛ لامبرت، ۲۰۱۱؛ وامپلاد، ۲۰۱۰؛ واینر، ۲۰۱۶). به عنوان مثال، یک یافته اولیه از یک متانالیز بر جسته از ۴۷۵ مطالعه کارآمدی در روان‌درمانی، نشان داده است که میانگین میزان تأثیر روان‌درمانی ۰.۸۵ بوده که نشان می‌دهد «یک فرد عادی که روان‌درمانی را دریافت کرده، در نهایت از ۸۰ درصد افرادی که این درمان را دریافت نکرده»- اند وضعیت بهتری داشته است» (اسمیت، ۱۹۸۰، ص. ۸۷). مطالعات مروری اخیر و متانالیزهای مطالعات بازده درمان (لامبرت و سیمون، ۲۰۰۸؛ شاپیرو و شاپیرو، ۱۹۸۲)، شامل مقیاس‌های بسیار بزرگی از بازبینی‌های میلیونی متانالیزها هستند (لیپسی و ویلسون، ۱۹۹۳؛ لابورسکیف، ۲۰۰۲) و این یافته‌ها را تأیید می‌کنند. در تلخیص بازبینی گسترده اخیر از داده‌های بازده روان‌درمانی، لامبرت و اوگی (۲۰۰۴) این گونه اشاره می‌کنند، «زمینه فرآگیر این حجم زیاد از بدنه تحقیقات روان‌درمانی باید مشابه باقی بماند - روان‌درمانی مفید است. این یافته‌های همیشگی هزاران مطالعه و صدها متانالیز،